

Реформа управління державними фінансами

Реформовані інституції та сучасні структури створюють прозорість і довіру – задля сталого розвитку

Виклик: Перемінні успіхи в процесі реформ

Україна є однією з найбільш бідніших країн Європи. Зближення з Європейським Союзом (ЄС) має сприяти змінам та процвітанням. У 2014 році Україна уклала угоду про асоціацію з ЄС. Її результатом стала програма реформ для українського уряду, яка має привести в рух процес змін на найближчі роки та десятиліття. Національна реформа системи державних фінансів спрямована на більш ефективне управління українським бюджетом за європейськими та міжнародними стандартами. Податкова реформа повинна мобілізувати державні ресурси задля сталого розвитку. Крім того, в рамках Національної програми цілей розвитку до 2030 року Україна бореться з корупцією та підвищує ефективність державного управління.

Незважаючи на значні успіхи у втіленні реформ, система державних фінансів досі стикається з великими викликами: Державна фіскальна служба, Міністерство фінансів, Верховна Рада та Рахункова палата повинні модернізувати свої робочі процеси та зробити їх прозорими. Податкові інспекції вкрай мало орієнтовані на громадян.

Назва проекту:	Розбудова адміністративних потужностей у сфері державних фінансів в Україні
Замовник:	Федеральне міністерство економічного співробітництва та розвитку Німеччини (BMZ), UK Aid від Уряду Великої Британії
Виконавець:	Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH
Політичний партнер:	Міністерство фінансів України
Територія діяльності:	Київ
Тривалість:	04/2014 – 06/2019
Контакти:	Анке Шольц/anke.scholz@giz.de

Міністерству фінансів, як і раніше, складно координувати бюджетний процес із фіскальною службою та галузевими міністерствами. Корупція є великою проблемою на всіх рівнях. Державні службовці демотивовані через недостатнє визнання в суспільстві, низьку заробітну плату та обмежені можливості для кар'єрного росту.

Наш підхід: Прозорі та ефективні інституції

За дорученням Федерального уряду Німеччини GIZ підтримує Міністерство фінансів України в процесі ініціювання та проведення реформ – задля розбудови прозорої, ефективної та підзвітної державної фінансової системи. Основна увага приділяється підготовці працівників відповідних установ. Міжнародні експерти передають свій досвід українським партнерам, наприклад, під час тренінгів з питань акцизів та податку на додану вартість. Семінари та консультації сприяють наближенню законодавства до європейських норм.

Міністерство фінансів та галузеві міністерства модернізують управління бюджетом, впроваджуючи та застосовуючи стандарти ЄС у фінансовому плануванні.

Курс «Управління державними фінансами» створює простір для творчих дискусій

Для незалежної перевірки державних надходжень та видатків відповідно до міжнародних стандартів надається підтримка Рахунковій палаті. Вона передає членам Комітету ВР України з питань бюджету необхідну для здійснення наглядової ролі інформацію.

Крім того, здійснюється податкова реформа. Завдяки покращенню сервіс-орієнтованості, а також посиленню процедур перевірки, підвищується податкова дисципліна громадян і компаній та ускладнюється ухилення від сплати податків. Підвищенню прозорості сприяють також залучення громадянського суспільства та просування інноваційних цифрових рішень. Партнери також отримують підтримку в ефективній комунікації реформ для оприлюднення їх успіхів та протидії недовірливому ставленні до реформ.

Діалог між Верховною Радою та Рахунковою палатою України зміцнює співпрацю

Наші результати: Три платформи для більшої прозорості

За підтримки GIZ створено три інтернет-платформи: *ProZorro*, *ProZorro.Sale* та *E-Data*, які, починаючи з 2016 року, позитивно впливають на фінансову систему. *E-Data* дозволяє всім людям в Україні переглянути дані про використання коштів державного бюджету. Такою можливістю щодня користуються 20 000 осіб. *ProZorro* робить державні закупівлі відкритими для громадян. З початку роботи платформи кількість учасників тендерів зростає на 50%, корупція та незаконне привласнення коштів ускладнились, а українська держава за два роки заощадила понад 1,6 млрд. Через третю платформу, *ProZorro.Sale*, за півтора роки держава отримала близько 260 000 євро завдяки прозорим продажам своїх активів.

Відповідно до так званого Індексу відкритості бюджету, який порівнює зобов'язання щодо прозорості та підзвітності національних бюджетів, у 2015 році Україні було нараховано 46 зі 100 балів. У 2017 році Україна отримала вже 54 бали. Система державних доходів також стала ефективнішою: Світовий банк побачив значне покращення в Україні, піднявши її у власному глобальному рейтингу простоти сплати податків з 164 місця у 2014 році на 43-тє у 2018 році.

Дігіталізація у державних фінансах відкриває ринки та створює прозорість

Оксана Маркарова: „E-Data є важливою частиною реформи“

Оксана Маркарова була призначена виконуючою Міністра фінансів України у червні 2018 року. Вона високо цінує інтернет-платформу *E-Data*, яка дозволяє українцям відслідковувати використання державних фінансів в Україні. Вона розповідає про успіх цієї системи:

„E-Data – це невід’ємна складова реформи публічних фінансів. Прошло 2 роки від запуску проекту E-Data, цього року (2017) всі відповідні установи офіційно зобов’язані звітувати на ньому. Все більше і більше з’являється посилань на платежі, оприлюднені на порталі, і тепер не лише у журналістських розслідуваннях, а й у звітах аудиторської служби, у запитках від правоохоронних органів, НАБУ. За два роки ми показали, куди витрачаються наші кошти. Ми дуже раді тому, що проект E-Data об’єднав як широке коло громадських активістів, так і широке коло донорів. Залучені кошти ми витрачаємо на конкретні справи – проводимо навчання та тренінги і, тим самим, залучаємо все більшу і більшу кількість людей до користування ресурсом“.

Видавець:

Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH

Головні офіси GIZ: Бонн та Ешборн

GIZ Україна

Розбудова адміністративних потужностей

у сфері державних фінансів в Україні

вул. Крутий узвіз, 7

01004 Київ, Україна

T +38 044 581 85 87

I www.giz.de/ukraine

Місце та рік публікації: Київ, 07/2018

Дизайн: Олесь Літвінова

Фото: стор. 1: © GIZ/B&M, © GIZ/Лев Гордон; стор. 2: © GIZ/B&M, © GIZ/Лев Гордон

Текст: Штеффі Ньолтінг

GIZ несе відповідальність за зміст цієї публікації.

За дорученням

Федерального міністерства економічного співробітництва та розвитку Німеччини (BMZ), UK Aid від Уряду Великої Британії